

Харківський національний педагогічний університет імені
Г.С.Сковороди
Кафедра педагогіки

СИЛАБУС

Історія педагогіки як наука і напрям педагогічних досліджень

Шифр і назва спеціальності	<u>Історія педагогіки як наука і напрям педагогічних досліджень</u>
Назва освітньої програми	<u>Освітні, педагогічні науки</u>
Рівень вищої освіти	<u>Третій (освітньо-науковий)</u>
Цикл дисципліни	<u>Освітньо-наукової (теоретичної та практичної) підготовки</u>
Шифр за навчальним планом	<u>1.9</u>

курс 2
семестр(и) вивчення III-IV
загальна кількість годин 120
кредитів 4
з них аудиторних 40
поза аудиторних 80

Харків – 2020 рік

1. Загальні положення

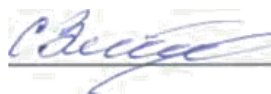
Силабус розроблений на підставі навчальної програми **Історія педагогіки як наука і напрям педагогічних досліджень** затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол № 4 від «30» червня 2020 року

Розробник силабусу: доктор педагогічних наук, професор Друганова О.М.

Силабус затверджений на засіданні кафедри педагогіки

Протокол від. “_28_” серпня 2020 року № _1_

Завідувач кафедри

доктор педагогічних наук, професор
Золотухіна С. Т.

2. Інформація про викладача початкової дисципліни

ПІБ викладача	Друганова Олена Миколаївна
Кафедра	Педагогіки
Посада	Професор кафедри
Науковий ступінь	Доктор педагогічних наук
Вчене звання	Професор
Наукові інтереси	Розвиток педагогічної думки в Україні та провідних країнах світу, новітні педагогічні технології
Навчальний корпус	В
Адреса	вул. Валентинівська 2
№ кабінету	315
Контактна інформація:	
e-mail:	druganova_lena@ukr.net

3. Політика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія педагогіки як наука і напрям педагогічних досліджень» має сприяти формуванню здатності у здобувачів здійснювати аналіз педагогічних явищ і процесів, розв'язувати комплексні проблеми в дослідницько-інноваційних дослідженнях і професійній практиці шляхом опанування системою знань у галузі історико-педагогічних досліджень; оволодіння відповідною методологією; формування творчої індивідуальності науковця-дослідника.

Кожен здобувач вищої освіти повинен керуватися «Положенням про академічну доброчесність Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди»

(<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>),

Положенням про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції

- http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNP_U_2016.pdf)

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою.

Здобувач успішно навчається, якщо накопичувальний бал у нього не нижче ніж 60, якщо нижче, то здобувач вважається неуспішним і може бути відрахованим відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.

Сковороди (у новій редакції)»:
http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/17_Polozhennya_osvintiy_protzes_HNP_U_2016.pdf

У разі отримання оцінки «незадовільно» (35-59 балів) здобувач має право на два перескладання: перший раз – науково-педагогічному працівникові (лектору), другий раз – комісії, склад якої визначається на засіданні відповідної кафедри. У разі отримання оцінки «незадовільно» (1-34 бали) здобувач зобов'язаний повторно вивчити дисципліну в наступному навчальному періоді.

Правила педагогічної взаємодії:

- відвідувати аудиторні заняття, при відсутності з поважних причин надавати відповідну довідку. Очікується, що всі здобувачі відвідують усі лекції і семінарські заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У той же час здобувачі зобов'язані самостійно опрацювати матеріал пропущеного заняття, дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів самостійної роботи;

- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок відповідно до робочої навчальної програми і силабусу навчальної дисципліни;

- брати активну участь у навчальному процесі;

- своєчасно й акуратно виконувати завдання для самостійної роботи.

Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших здобувачів становлять приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/buhgalteria/polozhennya.pdf>);

- дотримуватися наукової етики, академічної доброчесності й ділового стилю спілкування. Академічна доброчесність забезпечується обов'язком усіх учасників педагогічного процесу дотримуватися авторського права у підготовці і участі в усіх формах навчально-виховної діяльності;

- брати участь у контрольних заходах (поточний контроль, контроль самостійної роботи; підсумковий контроль).

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити (Prerequisite): – викладання навчальної дисципліни «Історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень» передбачає: наявність вищої освіти, що забезпечує знання, вміння та навички з галузі освітніх, педагогічних наук; вміння шукати, знаходити потрібну літературу, здатність аналітично, критично її осмислювати, творчо використовувати в процесі виконання завдань наукового характеру. Наявність базових знань із педагогіки, історії педагогіки, методології наукових досліджень.

Постреквізити (Postrequisite): найтісніше історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень пов'язана із філософією освіти, культурологією, історією педагогіки, педагогікою.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Назва курсу «Історія педагогіки як наука і напрям педагогічних досліджень».

Інформація про курс: Курс рекомендовано здобувачам вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які здобувають науковий ступінь доктора філософії за спеціальністю 011 – Освітні, педагогічні науки. Тривалість курсу 120 годин (4 кредити ECTS).

Призначення навчальної дисципліни. Дисципліна «Історія педагогіки як наука і напрям педагогічних досліджень» спрямована на поглибленні знань, удосконаленні умінь і навичок, важливих для проведення якісних досліджень в галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Мета дисципліни «Історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень» сприяння формування здатності здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної діяльності з урахуванням кращих національних і світових освітніх практик, що передбачає опанування системою знань у галузі історико-педагогічних досліджень; оволодіння відповідною методологією; формування творчої індивідуальності науковця-дослідника.

Завдання: у результаті вивчення навчальної дисципліни «Історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень» здобувач освіти повинен **опанувати компетентності:**

ІК здатність на основі концептуальних методологічних знань здійснювати аналіз педагогічних явищ, процесів, конструювати нові цілісні знання, ідеї, розв'язувати комплексні проблеми в науково-дослідницькій, педагогічній діяльності з урахуванням національного і світового досвіду;

ЗК3 здатність використовувати в дослідницькій/професійній діяльності провідні засади професійної етики та академічної доброчесності, прийняті світовим науковим співтовариством;

ЗК5 здатність до академічної і професійної мобільності, оптимальної мовної поведінки у професійній/академічній сфері, виявлення лідерських якостей, до командної роботи та взаємодії з науковою спільнотою;

ЗК6 здатність сприймати, аналізувати й інтерпретувати нову освітню інформацію з наукових джерел українською/іноземними мовами, узагальнювати її та робити аргументований виклад у зв'язній формі під час апробації результатів дослідження;

ФК13 здатність планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтовного науково-педагогічного дослідження з логічним дотриманням відповідних наукових підходів і принципів академічної доброчесності;

ФК18 знання інноваційних освітніх тенденцій і напрямів, наукових засад управління й забезпечення якості освіти, способів їх реалізації в практиці загальної середньої та вищої школи;

ФК21 здатність аналізувати, створювати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси навчальних дисциплін, реалізовувати різні форми організації освітнього процесу в ЗВО з елементами дистанційного навчання, проводити моніторинг досягнутих результатів.

Результати навчання:

ПРН1 – продемонструвати знання онтології, гносеології, основних напрямів історико-філософської думки, класичної та сучасної, вітчизняної і світової філософії;

ПРН2 – аналізувати філософсько-антропологічні і культурно-антропологічні чинники; застосовувати філософські принципи, поняття і категорії для обґрунтування наукових і освітніх проєктів, визначення соціокультурних чинників авторського дослідження;

ПРН12 – продемонструвати знання концепцій та методологічних підходів у галузі педагогіки, історії педагогіки, освітньої інноватики, уміння виявляти суперечності та тенденції розвитку освітньої галузі;

ПРН13 – критично оцінювати існуючі системи освіти і програми виховання, досвід професійних практик, представлених в історико-педагогічному дискурсі;

ПРН15 – застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у власних дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві;

ПРН17 – використовувати досягнення педагогічної інноватики у власній науковій та педагогічній діяльності, осмислювати теоретичну і практичну значущість освітніх нововведень, генерувати і презентувати власні інноваційні ідеї.

**Програмні результати навчання за дисципліною
Історія педагогіки як наука і напрям педагогічних досліджень**

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН1 – продемонструвати знання онтології, гносеології, основних напрямів історико-філософської думки, класичної та сучасної, вітчизняної і світової філософії	Пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу матеріалу; дискусія, бесіда; робота з науковою й навчально-методичною літературою, з довідково-інформаційними джерелами	Усне опитування, метод самоконтролю, виконання завдань самостійної роботи, залік
ПРН2 – аналізувати філософсько-антропологічні і культурно-антропологічні чинники; застосовувати філософські принципи, поняття і категорії для обґрунтування наукових і освітніх проєктів, визначення соціокультурних чинників авторського дослідження	частково-пошуковий метод; метод «займи позицію», метод кейс-стаді; круглий стіл; робота з науковою й навчально-методичною літературою, з довідково-інформаційними джерелами; мікрвикладання	Співбесіда, метод самоконтролю, виконання завдання самостійної роботи.
ПРН12 – продемонструвати знання концепцій та методологічних підходів у галузі педагогіки, історії педагогіки, освітньої інноватики, уміння виявляти суперечності та тенденції розвитку освітньої галузі	Метод проблемного викладу матеріалу; метод дискусії; бесіди; практичні методи; робота з науковою й навчально-методичною літературою, з довідково-інформаційними джерелами; метод індивідуального викладання	Співбесіда, метод самоконтролю, практичний контроль (розв’язання завдань); спостереження; залік
ПРН13 – критично оцінювати існуючі системи освіти і	метод проблемного викладу; дискусія; самонавчання, методи	Співбесіда, метод самоконтролю, залік

<p>програми виховання, досвід професійних практик, представлених в історико-педагогічному дискурсі</p>	<p>формування мотивації до навчання, рефлексія</p>	
<p>ПРН15 – застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у власних дослідженнях і професійній діяльності, сприяти їх популяризації в суспільстві</p>	<p>Метод проблемного викладу матеріалу; метод дискусії; бесіди; практичні методи; робота з науковою й навчально-методичною літературою, з довідково-інформаційними джерелами; метод індивідуального викладання</p>	<p>Усне опитування, метод самоконтролю, виконання завдань самостійної роботи, залік</p>
<p>ПРН17 – використовувати досягнення педагогічної інноватики у власній науковій та педагогічній діяльності, осмислювати теоретичну і практичну значущість освітніх нововведень, генерувати і презентувати власні інноваційні ідеї</p>	<p>метод проблемного викладу; дискусія; самонавчання, методи формування мотивації до навчання, рефлексія</p>	<p>Співбесіда, метод самоконтролю, виконання завдання самостійної роботи.</p>

6. Зміст навчальної дисципліни

Розподіл годин/тем за видами занять

№ з/п	Назва теми/розділу дисципліни	Форми організації навчання в годинах				Ус
		Лекції	Практичні заняття	Семинарські заняття	Самостійна робота	
1.	Історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень	2		2	12	12
2.	Методологія історико-педагогічного дослідження	2		2	12	12
3	Методи наукового історико-педагогічного дослідження	2		2	14	12
4	Джерельна та джерелознавча база як основа історико-педагогічного дослідження	2		4	16	14
5	Хронологічні межі й періодизація розвитку проблеми дослідження як істотна складова історико-педагогічної розвідки	2		4	16	12
6	Педагогічна персоналія в історико-педагогічному дискурсі	2		4	14	16
7	Регіональна та краєзнавча спрямованість як напрям сучасних історико-педагогічних досліджень	2		4	10	16
8	Проблема якості досліджень з історії педагогіки	2		2	18	14

Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість годин	Форма проведення (оглядова, проблемна та ін.)	Завдання для студентів до лекції
1.	Історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень	2	оглядова	Опрацювати рекомендовані джерела. Визначити значення історії педагогіки в сучасній професійній підготовці.

				викладачів закладів в освіти
2.	Методологія історико-педагогічного дослідження	2	тематична	Опрацювати рекомендовані джерела. Розкрити сутність та поняття «методологія педагогічної культури».
3	Методи наукового історико-педагогічного дослідження	2	тематична	Опрацювати рекомендовані джерела. Ознайомитися з методами, що представлені в сучасних наукових джерелах. Розкрити значення конструктивного генетичного й історико-структурного методу досліджень історико-педагогічного характеру.
4	Джерельна та джерелознавча база як основа історико-педагогічного дослідження	2	Проблемного викладу	Опрацювати рекомендовані джерела. Звернути увагу на підходи до класифікації джерельної бази сучасних історико-педагогічних розвідок. Обрати один з них і схарактеризувати одні з наявних класифікацій.
5	Хронологічні межі й періодизація розвитку проблеми дослідження як істотна складова історико-педагогічної розвідки	2	Тематична	Опрацювати рекомендовані джерела. Схарактеризувати особливості періодизації вітчизняної історико-педагогіки та школи в працях сучасних українських науковців.
6	Педагогічна персоналія в історико-педагогічному дискурсі	2	тематична	Опрацювати рекомендовані джерела. Звернути увагу на висвітлення до написання історико-педагогічного дослідження, присвяченого діяльності педагогічної персоналії.

				Назвати охарактеризувати їх.
7	Регіональна та краєзнавча спрямованість як напрям сучасних історико-педагогічних досліджень	2	тематична	Опрацювати рекомендовані джерела. Розкрити значення регіональних досліджень для історико-педагогічної науки і сучасної вітчизняної педагогічної теорії та практики
8	Проблема якості досліджень з історії педагогіки	2	тематична	Опрацювати рекомендовані джерела. Схарактеризувати критерії оцінки наукової новизни історико-педагогічної розвідки.

Тематичний план семінарських/практичних занять

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин	Форма проведення	Завдання студентів до заняття
1	Історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень	2	Семінар-дискусія	Підготуватися фронтальної бесіди з питаннями семінару, перелік наведений методичних рекомендаціях дисципліни.
2	Методологія історико-педагогічного дослідження	2	Семінар-бесіда	Підготуватися фронтальної бесіди з питаннями семінару, перелік наведений методичних рекомендаціях дисципліни
3	Методи наукового історико-педагогічного дослідження	2	Семінар-круглий стіл	Підготуватися фронтальної бесіди з питаннями семінару, перелік наведений

				методичних рекомендаціях дисципліни
4	Джерельна та джерелознавча база як основа історико-педагогічного дослідження	4	Семінар-дискусія	Підготуватися фронтальної бесіди питаннями семінару перелік наведений методичних рекомендаціях дисципліни
5	Хронологічні межі й періодизація розвитку проблеми дослідження як істотна складова історико-педагогічної розвідки	4	Семінар-бесіда	Підготуватися фронтальної бесіди питаннями семінару перелік наведений методичних рекомендаціях дисципліни
6	Педагогічна персоналія в історико-педагогічному дискурсі	4	Семінар-бесіда	Підготуватися фронтальної бесіди питаннями семінару перелік наведений методичних рекомендаціях дисципліни
7	Регіональна та краєзнавча спрямованість як напрям сучасних історико-педагогічних досліджень	4	Семінар-конференція	Підготуватися фронтальної бесіди питаннями семінару перелік наведений методичних рекомендаціях дисципліни
8	Проблема якості досліджень з історії педагогіки	2	Семінар-круглий стіл	Підготуватися фронтальної бесіди питаннями семінару перелік наведений методичних рекомендаціях дисципліни

7. Контроль і оцінка результатів навчання

Вид діяльності здобувача	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	0,22	3	0,66	5	1,1
Відвідування семінарських занять					
Відвідування практичних занять					
Робота на семінарському занятті	2	3	6	6	12
Робота на практичному занятті					
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)					
Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	5	25
Виконання модульної роботи					
Разом	60		21,66		38,1
Максимальна кількість балів					
Розрахунок коефіцієнта: $60:100=0,6$					

Контроль та оцінювання результатів навчання здійснюється згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНПУ імені Г. С. Сковороди».

Поточний контроль передбачає підготовку та активну участь здобувачів у практичних (семінарських), виконання та захист самостійної роботи, виступи із доповідями, повідомленнями (максимальна кількість балів – 60).

Підсумковий контроль успішності навчання – **залік** (максимальна кількість балів – 40).

7.1. Види контролю поточний, підсумковий

7.2. Форми контролю поточний контроль: співбесіда – обговорення основних питань семінарського заняття (проводиться на кожному семінарському занятті); усне опитування – перевірка виконання завдань самостійної з теми (проводиться на початку семінарського заняття); перевірка письмових завдань – завдань самостійної роботи (здійснюється у встановлені науково-педагогічними працівниками терміни), завдань

практичної роботи відповідно до теми семінарського заняття (проводиться під час семінарського заняття); підсумковий контроль (залік) – усне опитування

7.3. Критерії оцінювання знань здобувачів

Відповідь правильна, повна, цілісна, логічна, обґрунтована, характеризується послідовністю, змістовністю і самостійністю викладу знань (системні, глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчального предмета, постійне поновлення їх; вільне висловлювання власних думок, самостійна оцінка різноманітних явищ, фактів, прояв особистої позиції щодо них); аргументоване використання знань у різних ситуаціях, для виконання творчих завдань; досконале володіння методами науково-педагогічного дослідження

40 –
30

Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, але їй бракує власних суджень (володіння навчальним матеріалом, обізнаність із сучасними науковими школами, теоретичними підходами і концепціями, володіння методами науково-педагогічного дослідження, здатність застосовувати знання не лише у відомих, але й змінених ситуаціях)

30 –
20

Відповідь правильна, але недостатньо осмислена (володіння навчальним матеріалом на репродуктивному рівні, сформованість початкових вмінь його аналізу, зіставлення та узагальнення; здатність застосовувати знання при виконанні завдань за зразком)

20 –
10

Відповідь свідчить про здатність елементарно викласти думку (прояв ознайомленості з навчальним матеріалом, відтворення його на рівні основних фрагментів, що становлять певну завершену частину змісту навчальної дисципліни)

10 – 5

Ознайомленість і відтворення незначної частини навчального матеріалу на рівні окремих фактів, понять, фрагментів наявність нечітких уявлень про об'єкт вивчення.

5 – 0

Визначення балів за знання та вміння здобувачів

A 90 – 100 («відмінно») – здобувач у повному обсязі засвоїв програмний матеріал, опрацював рекомендовану літературу, вільно оперує фаховою термінологією, оволодів загальними і фаховими компетентностями повною мірою, демонструє розвинене інноваційне мислення.

B 82 – 89 («добре») – здобувач у повному обсязі засвоїв програмний матеріал, оволодів більшістю загальних і фахових компетентностей на достатньому високому рівні. Усі навчальні завдання, які передбачені програмою, виконані, якість виконання більшості з них оцінено кількістю балів, близькою до максимальної. Здобувач допускає 1 – 2 незначні помилки у відповідях або виконанні практичних завдань.

C 74-81 («добре») – здобувач достатньо володіє навчальним матеріалом, оволодів загальними і фаховими компетентностями на достатньому рівні, під час усного спілкування допускає незначні помилки з професійної термінології, деякі види завдань виконані з помилками (допускається декілька незначних помилок або 1 – 2 значні).

D 64-73 («задовільно») – теоретичний матеріал здобувачем освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні

навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки, письмові роботи з 2 – 5 суттєвими змістовими помилками, у фаховій термінології аспірант допускає декілька значних помилок.

Е 60-63 («задовільно») – здобувач засвоїв основні аспекти програмного матеріалу, деякі практичні навички не сформовані, необхідні компетентності сформовані на низькому рівні, аспірант невпевнено орієнтується у теоретичних і практичних питаннях освітньої інноватики. Частина передбачених програмою навчальних завдань не виконані або деякі з них оцінені мінімальною кількістю балів.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Значення оцінки
90 – 100	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
74-89	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
60-73	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Самостійна робота.

№ з/п	Назва теми/розділу	Форми роботи	Критерії оцінювання	Графік консультацій
1	Історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень	Підготувати презентацію	- своєчасність виконання; - самостійність виконання (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються); - повнота, грамотність і коректність розкриття	

			<p>основних понять, положень;</p> <ul style="list-style-type: none"> - творчий підхід до постановки і реалізації завдання; - відповідність формальним критеріям (структура, послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо). - вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань 	
2	<p>Методологія історико-педагогічного дослідження</p>	<p>Розробити й обґрунтувати правила вибору наукових підходів власного історико-педагогічного дослідження</p>	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання; - самостійність виконання (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються); - повнота, грамотність і коректність розкриття основних понять, положень; - творчий підхід до постановки і реалізації завдання; - відповідність формальним критеріям (структура, послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо). - вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань 	
3	<p>Методи наукового історико-педагогічного дослідження</p>	<p>Укладання структурно-логічної схеми</p>	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання; - самостійність виконання (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються); - повнота, грамотність і коректність розкриття основних понять, положень; - творчий підхід до постановки і реалізації завдання; - відповідність формальним критеріям (структура, 	

			<p>послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо).</p> <p>- вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань</p>	
4	Джерельна та джерелознавча база як основа історико-педагогічного дослідження	Укладання бібліографії/історіографії власного дослідження	<p>- своєчасність виконання;</p> <p>- самостійність виконання (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються);</p> <p>- повнота, грамотність і коректність розкриття основних понять, положень;</p> <p>- творчий підхід до постановки і реалізації завдання;</p> <p>- відповідність формальним критеріям (структура, послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо).</p> <p>- вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань</p>	
5	Хронологічні межі й періодизація розвитку проблеми дослідження як істотна складова історико-педагогічної розвідки	Підготовка мікродоповіді	<p>- своєчасність виконання;</p> <p>- самостійність виконання (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються);</p> <p>- повнота, грамотність і коректність розкриття основних понять, положень;</p> <p>- творчий підхід до постановки і реалізації завдання;</p> <p>- відповідність формальним критеріям (структура, послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо).</p> <p>- вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань</p>	
6	Педагогічна	Підготовка до	- своєчасність виконання;	

	персоналія в історико-педагогічному дискурсі	оговорення	<ul style="list-style-type: none"> - самостійність виконання (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються); - повнота, грамотність і коректність розкриття основних понять, положень; - творчий підхід до постановки і реалізації завдання; - відповідність формальним критеріям (структура, послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо). - вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань 	
7	Регіональна та краєзнавча спрямованість як напрям сучасних історико-педагогічних досліджень	Підготовка мікродоповіді	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання; - самостійність виконання (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються); - повнота, грамотність і коректність розкриття основних понять, положень; - творчий підхід до постановки і реалізації завдання; - відповідність формальним критеріям (структура, послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо). - вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань 	
8	Проблема якості досліджень історії педагогіки	3	<ul style="list-style-type: none"> - своєчасність виконання; - самостійність виконання (у разі доведеного плагіату бали за роботу анулюються); - повнота, грамотність і коректність розкриття основних понять, положень; 	

			<ul style="list-style-type: none"> - творчий підхід до постановки і реалізації завдання; - відповідність формальним критеріям (структура, послідовність, логічність, мовна грамотність, якість оформлення тощо). - вміння застосовувати теоретичні знання для рішення практичних завдань 	
--	--	--	---	--

Питання до заліку

1. Історія педагогіки як наука і напрям наукових досліджень.
2. Етапи становлення та розвитку історії педагогіки в Україні.
3. Історико-педагогічна наука в Україні наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття
4. Національно-освітнє питання в Україні в 20-их рр. ХХ століття.
5. Деструктивні прояви суспільного та освітнього життя в 30-их рр. ХХ століття.
6. Педагогічне новаторство 90-х рр. ХХ ст.
7. Звільнення вітчизняної школи і педагогічної науки від орієнтації на ідеологію у другій половині 80-х – на початку 90-х рр. ХХ століття.
8. Сучасний стан розвитку історії педагогіки в Україні.
9. Методологічна культура: сутність, складники, значення.
10. Провідні методологічні підходи.
11. Класифікація методів науково-педагогічного дослідження
12. Підходи до визначення поняття історичного джерела та його природи. Джерелознавча база.
13. Історіографія й історіографічний аналіз.
14. Поняття «педагогічна персоналія», «педагогічна спадщина». Вимоги до написання історико-педагогічного дослідження, присвяченого доробку персоналії.
15. Альтернативні оцінки педагогічного експерименту А. Макаренка вітчизняною наукою і практикою.
16. Новаторство В.О. Сухомлинського у контексті ХХ століття.
17. Вимоги до визначення хронологічного виміру проблеми дослідження історико-педагогічного феномену.
18. Особливості періодизації вітчизняної історії педагогіки та школи в працях сучасних українських науковців.
19. Значення регіональних досліджень для історико-педагогічної науки і сучасної вітчизняної педагогічної теорії та освітньо-виховної практики.
20. Вимоги до написання регіональних та краєзнавчих історико-педагогічних студій.

21 Актуальність і практична значущість історико-педагогічних досліджень

22. Критерії оцінки наукової новизни історико-педагогічної розвідки

9. Рекомендована література

9.1. Базова

1. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ ; Вінниця: Планер. 2010

2. Друганова О.М. Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни "Історія педагогіки як наука і напрям педагогічних досліджень": для здобувачів освіт. ступеня «Доктор філософії». Х. : ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2020. 32 с.

3. Наукові підходи до педагогічних досліджень: колективна монографія / [В.М. Гриньова, С. Золотухіна, О.Іонова та ін.]; за заг. ред. В. Лозової. Харків : Апостроф, 2012. 348 с.

4. Сухомлинська О.В. Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем. Київ: А.П.Н. 2001

5. Тушева В.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Вид-во Федорко. 2014

9.2. допоміжна

1. Адаменко О. Статті у науково-педагогічних часописах як джерело для визначення особливостей розвитку педагогічної науки в Україні в другій половині ХХ століття. *Історико-педагогічний альманах*. № 1. 2007 С. 4 – 9
2. Гончаренко С. Про формування наукової новизни в дисертаціях. *Шлях освіти*. 2005. № 2. С. 2 – 7.
3. Ваховський Л.Ц. Методологія дослідження історико-педагогічного процесу: постановка проблеми. *Шлях освіти*. 2005. № 2. С. 7 – 11.
4. Ваховський Л.Ц. Наратив у історико-педагогічному дослідженні: методологічний аналіз. *Шлях освіти*. 2007. № 1. С. 42 – 45.
5. Дічек Н. Біографічний метод як інструмент дослідження вітчизняної історії педагогіки *Шлях освіти*. 2001. № 4. С. 15 – 19.
6. Друганова О.М. Історіографія проблеми розвитку приватної ініціативи в освіті України (кінець ХVІІІ – початок ХХ століття). *Засоби навчальної та науково-дослідної роботи*. 2010. Вип. 34. С. 51 – 61.
5. Загвязинский В.И. — Методология — и — методы — психолого-педагогического исследования: учеб. пособие для студентов высш. пед. учеб. зав. / В.И. Загвязинский, Р.А. Стаханов. — М. : Академія, 2003. — 208 с.
6. Сухомлинська О.В. Педагогічний дискурс ХІХ ст. – диференціація й інтеграція ідей / О.В. Сухомлинська // *Шлях освіти*. – 2009. – № 4. – С. 36 – 41.
7. Сухомлинська О.В. Персоналія в історико-педагогічному дискурсі / О.В. Сухомлинська // *Шлях освіти*. – 2001. – № 4. – С. 10 – 15.
6. Сухомлинська О.В. Історико-педагогічне дослідження та його «околиці». *Шлях освіти*. 2005. № 4. С. 43 – 47.
7. Сухомлинська О.В. Історія педагогіки як наука і навчальний предмет: актуальні проблеми *Шлях освіти*. 2003. № 1. С. 39 – 43.
8. Сухомлинська О.В. Методологія дослідження історико-педагогічних реалій другої половини ХХ століття. *Шлях освіти*. 2007. № 4. С. 6 – 13.
9. Сухомлинська О.В. Педагогічний дискурс ХІХ ст.. – диференціація й інтеграція ідей. *Шлях освіти*. 2009. № 4. С. 36 – 41.
10. Сухомлинська О.В. Періодизація педагогічної думки в Україні : кроки до нового виміру *Історико-педагогічний процес: нові підходи до загальних проблем*. К., 2003. С. 47 – 66.
11. Сухомлинська О.В. Персоналія в історико-педагогічному дискурсі. *Шлях освіти*. 2001. № 4. С. 10 – 15.
12. Україномовна колекція освітянської літератури у фондах ХДНБ ім. В.Г.Короленка (1857 – 1923 рр.). Путівник. Укладачі: Т.О. Сосновська, В.О.Ярошик, В.О.Савчук / Наук. редак. О.М. Друганова. – Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2008. – 128 с.
13. Філософія освіти: Навчальний посібник / За заг. ред. член-кор. НАН України, д. ф. н., проф. В.Андрущенко, д. ф. н. , проф. І. Предборської. – К., Вид-во Київ. нац. пед. ун-та ім. М. Драгоманова, 2009. – 328 с.

14. Хриков Є.М. Розгляд суперечностей в педагогічних дослідженнях.
Шлях освіти. 2013. 1. – С. 2 – 8.

10. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни/модуля

Найменування лабораторії, спеціалізованого кабінету, їх площа, кв.м	Найменування навчальної дисципліни	Найменування обладнання, устаткування, їх кількість	Опис обладнання, устаткування
Комп'ютерна лабораторія 213-Б, 72,9 кв. метри		R-lineIntelCeleron – 10 шт., R-lineIntelPentium – 1 шт., Ноутбук Asus X80L – 1 шт., Мультимедійне	Windows 7, Windows XP , Microsoft Office 2003, 7-zip, AdobeReader, ESET SmartSecurity, GeoGebra , GIMP